
Plac Lelewela Joachima

Dzielnice: Żoliborz

Osiedla: Stary Żoliborz

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1926

Opis

Joachim Lelewel (1786-1861) - działacz polityczny, historyk, bibliotekarz, heraldyk, poliglota biegle znający 12 języków. Urodził się w stolicy (wywodził ze spolonizowanej szlachty pruskiej), kształcił w Wilnie a po ukończeniu studiów w 1808 roku rozpoczął pracę nauczyciela historii w Liceum Krzemienieckim a później zastępcy profesora historii na Uniwersytecie Wileńskim. W 1818 roku powrócił do Warszawy, gdzie został bibliotekarzem w Publicznej Bibliotece działającej przy tutejszym Uniwersytecie. Po trzech latach powrócił jednak do Wilna, obejmując tam Katedrę Historii. Związał się jednak z Towarzystwem Filomatów, co całkowicie przekreśliło jego karierę profesorską. Odsunięty od pracy naukowej ponownie znalazł się w stolicy i tu zajął się badaniami mediewistycznymi. Po wybuchu powstania listopadowego wybrany został do Rady Administracyjnej a potem Rządu Narodowego, jednak nie popierał prowadzonej przez niego polityki. Założył wówczas Towarzystwo Patriotyczne - radykalny odłam obozu powstańczego, który za wszelką cenę pragnął wprowadzić reformy społeczne. Po upadku zrywu znalazł się w Paryżu, gdzie stanął na czele Komitetu Narodowego Polskiego. Po dwóch latach działalności - współpracując z karbonariuszami i masonami a także nawołując Rosjan do obalenia caratu - został wydalony z granic państwa i zamieszkał w Brukseli. Z czasem jego udział w polityce stawał się coraz bardziej symboliczny i polegał na konsultacjach różnych projektów. Był autorem takich publikacji, jak " Dzieje Polski potocznym sposobem opowiedziane czy " Uwagi nad dziejami Polski i ludu jej, które stały się pierwszą fachową syntezą dziejów naszego narodu powstałą w czasie zaborów. Na uwagę, oprócz wielu prac z zakresu geografii historycznej, numizmatyki czy dziejów kultury zasługuje niewątpliwie historia drukarstwa i bibliotekarstwa na ziemiach polskich zawarta w " Bibliograficznych ksiąg dwoje.... Zmarł w Paryżu, do którego powrócił niedługo przed śmiercią.

Upamiętnienia:

ul. Długa 4 - tablica z piaskowca na frontowej ścianie domu, w którym urodził się i mieszkał przez pewien czas, do upadku powstania listopadowego (odsłonięcie - 4 II 1916 roku, zniszczona w czasie okupacji hitlerowskiej, odrestaurowana w 1951 roku).

Do 1957.05.28 był patronem dzisiejszej ul. Michalinki zaś do 1961.11.24 ul. Józefa Wybickiego.

Ciekawostki

Plac położony na naturalnej skarpie, mający tworzyć miejsce odpoczynku i rekreacji dla mieszkańców bloków spółdzielni nauczycielskiej. Były plany utworzyć tu korty i baseny. Pierwsze domy zaczęto budować w 1929 przez przedsiębiorstwo „Zjednoczeni Inżynierowie. W 1933 „Wspólna Praca sprzedawała już wybudowane wokół placu wille.

Stan obecny:

Domy istniejące od lat 30 okalają plac. Na środku jest duży plac zabaw.

Data nadania nazwy: 1926.09.27
